

Izhaja vsak terek, štirtek in sobota. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 kron. **Posamezna številka stane 40 vinarjev.** Na pismene naročbe brez pošiljate denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Uredništvo in upravljalstvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, **Strossmayerjeva ulica št. 3.** Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 w od 1 mm, za poslana, nanašila občnih zborov, naznani o smrti, zahvale itd 50 w od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 2 w od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

Dr. V. Kukovec.

Pred zborom zastopnikov občin itd. v Celju.

Kulturna država je ona, ki ima dobro upravo, podlaga vsake dobre uprave je pa občina, pravi znameniti pisatelj državniške vede Jelinek. Da bimogle biti naše občine danes po petletni vojski v dobrem redu, bi bilo težko pričakovati. Bojim se, da so nekatere občine in sicer ne le velike mestne občine, ampak tudi kmečke, v tako žalostnem položaju, da je to sramota za naš narod. Če hočemo govoriti o svobodi in blagostanju, zlasti pa če hočemo govoriti o pravičnosti sproti revežem, vprašati se moramo, ali posvečamo zadostno skrb upravi naših občin, ker je sicer vsa naša rodoljubnost prazna beseda in varanje javnosti in samega sebe.

Mi na Slovenskem Štajerskem imamo še prav poseben vzrok vprašati se, kaj je z našo javno upravo, ker smo prišli po prevratu v popolno nove razmere. V malo dneh bode podpisan s strani Avstrije v Parizu mir in se nam ne bo več boriti za naše meje. Še le tedaj se nam pa bodo oči odprle, da bomo začeli misliti resnejše na spodobno ureditev našega domovja. Ker sem prepričan, da se naš narod noče odtegniti skrbi za samega sebe in sodelovanju na upravi, sklical sem na prihodnji teden 11. in 12. septembra v Celje zbor zastopnikov spornještajerskih občin, okrajnih zastopov, kmetijskih šol, poverjenikov zdravstva, socialne skrbi, kmetijstva itd., da jim morem poročati kot predsednik od ministrstva določene komisije za likvidacijo štajerske deželne uprave svoja opazovanja ter jih prositi, da zbranim zastopnikom našega naroda po svoji skušnji obrazložijo pomanjkljivosti in napake v naši upravi. Zastopniki naših občin, okrajnih zastopov, javnih hranilnic itd. bodo pa na podlagi svojih izkustev opozorili poklicane činitelje na svoje želje. Deželna vlada v Ljubljani, ki je prevzeta po prevratu tudi upravo Štajerske, posvetila je našemu zboru vso svojo pozornost, ter so mi obljubili najodličnejši strokovnjaki, da se udeležijo tega zbora. Tudi v Beogradu v ministrstvih se izredno zanimajo za ta zdrav pojav na naši narodni meji in bodo gotovo upoštevali pri prenosni uprave, ki se pripravlja, nasvete zrelih mož iz naroda. Snov, katero bi bilo treba obravnavati, je tako ogromna, da dva dneva pač ne bosta za temeljito razpravljanje zadostovala. Prepričan sem pa, da bode medsebojni prijateljski razgovor popolnil, česar se more izčrpati dnevni red. Tudi ni treba, da pridemo v tem kratkem času do gotovih zaključkov, ampak lahko izročimo nadaljevanje potrebnih študij odseku, katerega si naj zborovalci izberejo, oziroma večjemu številu odsekov.

Popolnoma napačna je misel, da bi mogla katerakoli osrednja vlada bodisi v Beogradu ali Ljubljani sama uganiti vse želje in potrebe naroda in jim zadostiti, ako narod po svojih prvih možih sam ne sodeluje z nasvetom in grajo ali pohvalo. Ne bomo se podajali na pota, ki bi bila nevarna naši skupnosti, prijatelji smo enotnosti v zakonodaji in upravi, toda naj bode vrsta uprave centralistična ali avtonomistična, biti mora dobra in dobra je lahko ena kakor druga, najboljša pa domnevno ona, ki hoče združiti prednosti ene kakor druge. Ljubljana mora vedeti, da smo meseca novembra lanskega leta le začasno pristali na skupno upravo, mora pa vedeti, da se niti navidezno ne sme izvrševati iz Ljubljane kaka hegemonija, zlasti ne slaba. Naš narod tudi mora izvedeti, da se vplačane doklade v isti meri obračajo v prid prebivalstva kakor v drugih pokrajinah, ker bi v nasprotnem slučaju neizprosno zahteval pravičnost. Povdarjati moram, da so odlični možje deželne uprave v Ljubljani težavni posel prehoda stare štajerske uprave pospeševali z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo. Priznali nam pa bodo sami, da je še mnogo nedovršene-

ga tu kakor tam.

Naši prijatelji iz Zagreba in Beograda, ki vidijo naše razmere, radi pohvalno povdarjajo, da je pri nas doma lep red in da je pri nas kultura. Če smo odkritosrčni, moramo reči, da te pohvale vsestransko ne zaslužimo. Zadolženje naših javnih korporacij izza časa vojske je zelo žalostno poglavje naših zmot in naše popustljivosti zlasti na Slovenskem Štajerskem in se bojim, da ozdravitev ne bode prišla brez občutnih bolečin. Naši ljudje imajo več smisla za lepe veselece nego za finančna vprašanja občin in okrajnih zastopov. Pokazati moramo zlasti v Mariboru, Celju in drugih občinah, da socialne potrebe razumemo, da ne bode ljudstvo reklo, da je vsled narodne vlade prišlo iz dežja pod kap. Ni dvoma, da se bodo vsled sklepa pariške konference miru morali v Nemški Avstriji pripraviti na mnogo hujske finančne žrtve nego mi, ki smo postali del zmagovite države, sicer brez naših posebnih zaslug. Zato se pa ne bode naš državljani branil, plačevati davek in doklade, toda le tedaj, ako si bode v svesti, da ta denar ni proč vržen, ampak da se uporablja vsled dobre uprave v blagor skupnosti. V Avstriji se je porabilo dve tretjini vseh javnih dohodkov za plačilo obresti državne dolga in za vojaške potrebe. Verjetno je, da nas čakajo lepši časi, ko bomo videli, da plačujemo s svojimi davki po večini stroške za razširjenje izobrazbe, za ozdravitev družabnega gorja, za naše ceste. Minili so časi borbe za pravico jezika, zdaj naj naš narod pokaže, da je vreden svoje svobode, zlasti da je sposoben vladati samega sebe. Zrelostni izpit naj se položi v Celju na zboru 11. in 12. septembra.

Omladinski kongres v Celju.

(Drugi in tretji dan.)

V ponedeljek 1. sept. so bili na dnevnem redu referati ter poslovnik nove srednješolske organizacije.

Tov. **Omahen** je v svojem programatičnem referatu preciziral stališče organizacije napram politiki, povdarjajoč njeno izvenstrankarstvo ter nacionalno idejo kot vodilno.

Tov. **Novak** je obrazložil stališče svobodomiselnega dijaštva napram socialnim vprašanjem, povdarjajoč potrebo socialnih reform.

Spomenico **dr. Iv. Laha** v Celju zbranimu jugoslovanskemu dijaštvu »o svobodi misli« je prečital abiturijent **Satmič**. Pisatelj povdarja v svoji spomenici, naj si obdrži dijaštvo proste roke ter kritiko.

V debati, ki se je razvila o vseh treh referatih, je prišlo do burnih prizorov, ko je hotel prvi debatant **Kecimovič** iz Zagreba, propagirati komunistične ideje, slavil boljševiško Rusijo in napadal vlado. V protest proti njegovim izvajanjem so se odstranili tovariši iz zasedenega ozemlja s tov. **Tomašičem** iz Sušaka na čelu. Ostro in stvarno so nastopili proti **Kecimoviču** in njegovemu partnerju **Dvinbahu** iz Osjeka jur. **Lovšin**, tehnik **Nikolič** iz Kragujevca, predsednik Jugoslovanskega omladinskega kluba, **Novak**, **Ferenčak**, **Fakin** in drugi. Predlog tovariša **Lovšina**, da se komunisti, če so prišasti stranke, izključijo od nadaljnjega zborovanja, je bil sprejet.

Pri popoldanskem zborovanju je tov. **Lovšin** poročal o poslovnem redu organizacije, obrazložil uvodoma pomen in cilje organizacije, katere centrala bo di v Beogradu, v vsakem kraju pa se naj osnujejo krajevne organizacije; sedne si krajevne organizacije naj se združijo v pokrajinske s posebnimi načelstvi, ki naj imajo stalne stike s centralnim odborom. Bivše deželne meje ne smejo igrati nobene vloge.

Izvolil se je redakcijski odbor, ki mora čimprej izdati brošuro o shodu. Izvolil se je tudi začasni centralni odbor z referentom v Beogradu.

Zvečerna predstava »Volkašina« je bila za naše srbske in hrvatske goste prvovrsten užitek.

V torek 2. sept. dopoldne je poročal tov. **Nikolič** o pokretu jugoslovanske omladine in o »Jugoslovanskem omladinskem klubu«, ki šteje danes že okoli 4000 članov.

Tov. **Milakovič** iz Beograda je poročal o važnosti medsebojnega spoznavanja ter je toplo priporočal potovanja po Jugoslaviji.

Tov. **Novak** je referiral o počitniški zvezi, o njeni važnosti za dijaške-potvalce.

Na predlog tov. **Lovšina** je bil nato pravilnik, pregledan poprejšnji večer od 25 delegatov, soglasno sprejet.

Predsednikom redakcijskega odbora je bil izvoljen tov. **Omahen** iz Ljubljane, referenti so se določili: v Kragujevcu za Srbijo, v Sarajevu za Bosno in Hercegovino, v Vukovaru za Slavonijo, v Celju za Slovenijo in Zagorje in v Ljubljani za zasedene kraje. Kot glavna referenta v Beogradu, ki imata redne stike s pokrajinskimi referenti, sta izvoljena tov. **Kačanik** in **Milakovič** iz Beograda.

Sprejete so bile nato resolucije: tov.

Novaka o stališču svobodomiselnega jugoslovanskega dijaštva — o stališču napram političnemu in social. vprašanju, tov. **Nikoliča** o nacionalnem stališču, brata **Smertnika** o Sokolstvu ter resolucija tov. **Šijanica** o kulturnem stališču.

Poslala se je udanostna brzopjavka regentu **Aleksandru**, pozdrav dr. **Žerjavu**, **Davidoviču**, dr. **Kokovcu** in dr. **Trumbiču**.

Ob pol šesti uri je predsednik **Hočev** var shod zaključil, konstatujoč velik pozitivni uspeh shoda. Na mladini je sedaj, da postanejo sklepi — dejanja.

Celjski Sokol.

Celje je bilo kulturno središče štajerskih Slovencev v dobi, ko se je ustanovil celjski Sokol, ki prihodnje leto praznuje 30 letnico. Malokatero mesto bivše Avstrije je uživalo tako žalostno slavo, po svojih nemških izgredih, malokje se je tako pogosto in tako nezakonovano posluževala oblast ulice, kakor v Celju. Vsak sokolski zlet je bila mala ali velika bitka, vsaka slavna sokolska pa je mobilizirala vso nemško druhal od župana do njegovega hlapca. Kljub vsemu pritisku pa se je krepko razvijal Celjski Sokol in postal je središče vse sokolske organizacije na Sp. Štajerskem. Telovadnica v slovenski ljudski šoli mu je postala pretesna, z velikim trdom si je postavil pred 10 leti svoj lastni dom v Gaberju pri Celju, kajti v mestu bi ne dosegel takrat nikoli stavbenega dovoljenja. K slavnosti otvoritvi Sokolskega doma je povabil takrat Celjski Sokol slovensko, hrvatsko in srbsko sokolstvo. V tisti dobi so že čutili celjski nemški mogočnejši, da s pouličnimi napadi na Sokole ne dosežejo svojega namena, ampak le sebi škodujejo, kajti po vsakem takim izbruhu nemške surovosti se je poostiril neizprosni gospodarski boj — bojkot nemških trgovin in obrti. Zato so skušali doseči potom namestnije v Gradcu in ministrstva na Dunaju prepoved slavnostne otvoritve Sokolskega doma. Gradec in Dunaj če seveda podpiral, ko-likor je mogel, celjske Nemce — toda dosegli so samo to, da povabljeni gostje niso smeli izstopiti na celjskem kolodvoru. In pa še nekaj. Brihtna glava dr. **Ambrusch** je dognala, da sega politična oblast celjskega mesta do sredine državne ceste, ki vodi skoz Gabeerje pri Celju. Tam namreč sega ozemlje slovenske celjske okoliške občine na eni strani državne ceste globoko v sredino mestnega pomeirja. Da se ne zgodi krivica celjskemu tevtonstvu, so sklenili mestni očetje v svoji skrbi za mater Germanijo, prepovedati Sokolom sprevod in korakanje tudi po oni polovici ceste, ki spada pod njihovo oblast. Pa vendar niso dosegli nič. Na tisoče Sokolov je došlo, med njimi celo zastopniki iz srbske kraljevine in iz Bulgarije. Izstopili so v Štörah in nepregledna rudeča četa se je valila proti mestu, topovi so grmeli njim v pozdrav, v srcih sokolske mase pa se

je vžgalo sovraštvo do onih, ki so hoteli ovirati njihov polet. Sovraštvo, ki so ga sejali, je rodilo sad: pomagalo je pri podiranju Avstrije — pri polomu nemške prepotene sploh.

Po prevratu pa se je začela za Celjskega Sokola zopet nova doba. Svoboda je zasijala tudi njemu. Lotil se je dela. Pri mladini najpoprej. Naša vlada dovoljuje in priporoča šolski mladini sokolsko telovadbo. Brez obotavljanja je Celjski Sokol otvoril šolski mladini, obrtniškem in trgovskemu naraščaju svoja vrata na stečaj in kmalu je bila telovadnica napolnjena naših malih. Vse pretesna je postajala. Ko pa je vlada razpustila nemški Turnverein, se je preselil Celjski Sokol v bivše njegove prostore. Danes ima eno izmed najlepših telovadnic v naši državi. Tako dobro je bilo skrbjeno prej za Nemce. Sedanja telovadnica je veliko večja od one v Sokolskem domu, pa postaja že pretesna, tako številen je obisk telovadbe v vseh oddelkih. Skupno telovadi nad 300 oseb v Celjskem Sokolu.

In vendar živi to društvo skromno življenje. Nikjer se ne postavlja v ospredje. Veseli nas, da uživa od vseh stanov simpatije in naklonjenost, da je med drugimi bratskimi društvi priljubljeno.

V nedeljo, 14. tm. pa stopi Celjski Sokol pred javnost — z javno telovadbo. Njegovemu vabilu so se odzvala vsa bližnja sokolska društva in pa Hrvatje in Srbi, ki prihitijo ta dan v velikem številu v Celje. Celjski Sokol hoče pokazati javnosti svoje delo. Na naši javnosti, na naših prijateljih pa je, da tudi oni pokažejo s posetom sokolske prireditve, v koliko uvažujejo delo sokolsko. Na letošnjih sokolskih slavnostih v Čakovcu, v Novem Sadu in Beogradu je bilo zastopano vojaštvo oficijelno, udeležilo se je sprevoča in javne telovadbe v popolni opremi ne le pešastvo, tudi topništvo. Ker je Celje v isti državi in ker je naše sokolstvo isto in ker je i naše vojaštvo isto, zakaj bi bilo morda v Celju drugače, kot v srer naše kraljevine? Sokolstvo in vojaštvo ima odslej najožje zveze. Te je treba gojiti obojestransko. Sokolska slavnost v Celju bo podala sliko o sedanjem krajevnem delu sokolskem in o razumevanju tega sokolskega dela s strani poklicanih faktorjev in občinstva. Prepričani smo, da bo sokolski dan v Celju dosegel svoj namen.

Iz seje živinorejskega odseka za Sloven. Štajersko Slov. kmet. družbe dne 24. avg. 1919 v Celju.

Navzočih 14 članov; kmetijsko družbo zastopa inž. **Koprivšek**. Predsednik inž. **Zidanšek** poroča o uspehu letošnjega licenciranja bikov v celjskem in šmarskem okraju: V celjskem okraju je bikovski material, posebno naraščaj, slab, v šmarskem pa dober, do prav dober. Ta izboren uspeh v Šmarju je pripisovati smotrenemu delu okrajnega zastopa v prejšnjih časih. Ta okraj bi bil sedaj zmožen do nadaljne ureditve služiti za nakup mladih plemenskih bikecev murbodenske pasme za druge okraje. Licenciranje se je letos zaradi prihranka stroškov vršilo na primitiven način: Skrčena je bila komisija, ker se je vsled ukaza iz Ljubljane pritegnil iz celega okraja le po eden župni predstavnik, ki pozna le razmere svoje župe; glede ostalih živinorejskih žup in njihovih potreb je pa ostala komisija popolnoma brez informacij. Za pri tej priliki običajno obdarovanje bikov država ni dala letos nobenih sredstev na razpolago. Vendar so pa nekateri okrajni zastopi, upoštevajoč važnost zadeve, iz lastnega nagiba votirali lepe svote v obdarovalne namene. Hvala jim! Le en edin okrajni zastop se je navzlic pismeni intervenciji živinorejskega odseka in osebni prošnji licencovalne komisije trdovratno branil, kaj dovoliti, češ, če država nič ne da, tudi okrajni zastop ne

da nič. **G. Hanželič** poroča o licencovanju v ormoškem okraju: število plemenjakov zadostno. — **G. Žurman** poroča o licencovanju za rogaški okraj in biča neenakomerno razdelitev bikov v ta mošnjem okraju. — **G. Robič** poroča o uspehu licencovanja v mariborskem okraju: glavno sodni okraj St. Lenart ima za lastno uporabo zadostno število lepih plemenjakov. Sodni okraj Maribor ima slab material, uvoz od drugega potreben. Sodni okraj Slov. Bistrica: material zadovoljiv, le številno pomanjkanje. Inž. **Zidanšek** razvija nato svoje misli glede bodočnosti spodnještajerske živinoreje približno tako-le: Hrbtenico za napredek živinoreje bo tvoril nov živinorejski zakon, čegar načrt se je meseca marca t. l. izdelal v Zagrebu. Vodilna misel tega načrta je, zainteresirati posamezne občine za bikoreje. V ta namen ustvarja zakon takozvana »občinska stočarska povjerenstva«, t. i. občinske živinorejske odbore, v katere volijo občinski zastopniki 4 občinske odbornike živinorejce; razen tega so člani istega župan, okrajni živinozdravnik in okrajni kmetijski vsečak. Tem odborom je naložena skrb za živinorejo v občini; osobito ima živinorejski odbor občinskemu zastopniku postaviti predloge glede bikoreje (število, način nabave in sredstva za to). Ta način se je dosedaj dobro obnesel na Hrvaškem, upajmo, da bo tudi pri nas rodil dobrega sadu. Glede pasem na Sp. Štajerskem ne bo kazalo veliko spreminjati, osobito ne v murbedenskih in marjadvorskih pasemskih okoliših. To so domače pasme, vzrasle iz danih gospodarskih odnošajev, so tedaj vsled utrditosti za kmečkega posestnika največ vredne. Seveda pa je naloga vsakega mislečega živinorejca, sodelovati na izboljševanju istih. Drugače je s pinčavci, ki se na Spodnještajerskem niso nikjer prav obnesli; najbrž jih bo poplavlilo simodolsko pleme, ki sili iz Ogrske in Hrvaške, deloma jih bodo nadomestili marjadvorci. Za smotreno delovanje na polju živinoreje bo imel skrbeti novimenuvani živinorejski nadzornik, ki bo imel za prvi čas enega inštruktorja za Štajersko, drugega za Kranjsko; pozneje jih bo treba več. S pomočjo zvestega in priznanega pridnega sodelovanja gg. živinozdravnikov upajmo, da doseže naše delo onih uspehov, ki jih želimo naši živinorejci. **G. nadživinozdravnik Pirnat** priporoča, da se dosedaj obstoječe bikorejske zadruge povsod, kjer je količnik čist plemenski okoliš, takoj spremenijo po vzorcu gornještajerske živinorejske zadruge. Smoter naj bo: za vsak okraj živinorejska zadruga! V te organizacije naj se v obilni meri pritegnejo živinozdravniki. Soglasno se sprejme njegov predlog, pozvati v listih spodnještajerske kmetijske podružnice, da se v vseh živinorejskih vprašanjih najprej obračajo na živinorejski odsek, da bo ta dobro informiran o potrebah posameznih krajev. — **Dr. Stegu in Pirnat** predlagata, naj se odsek zavzame za nujno dodelitev živinozdravnika v Mozirje. — **G. Feliks Robič** ugotavlja, da se stremeljenje odseka še premalo uvaža, obžaluje, da je vlada odpustila enega izvršnega strokovnjaka za melioracijo pašnikov (inž. Klomfner) in opozarja na veliko prenizko dotacijo kmet. poverjeništvu za pospeševanje živinoreje. **G. ravnatelj Belle** poroča o gnojščih in gnojničnih jamah in pride do sledečih zaključkov: 1.) Načrti naj se izdelujejo brezplačno pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. 2.) Pri nabavi potrebnih tvarin (cement) naj imajo stavitelji gnojšč in gnojnih jam prednost. 3.) Vzorna gnojšča in pravilno ravnanje z gnojem naj se premira. — Po nasvetu kmet. nadzornika **Goričana** se bodo tudi pri prihodnji seji zbirali praktični nasveti, kako bi se dalo to važno vprašanje tako popularizirati, da bo imel vsak živinorejec dobro gnojšče za jamo. Po potrebi naj se na obeh štajerskih kmetijskih zavodih (Sy. Jurij in Maribor) priredi praktični tečaj za napravo gnojšč, zvezan z ekskurzijami k vzornim napravam. — Predsednik poroča, da je odsek prošil kmetijsko družbo v Ljubljani za 1.000 K kot pisarniški prispevek. Razmerje do kmetijske družbe naj ostane do njenega običnega zbora neizpremenjeno. Stavi naj se pa predlog, da kmet. družba imenuje svojega delegata v odsek. — Po pravilih odseka so se vršile volitve namestnikov v načelstvo. Kot namestnik predsednika je voljen ravnatelj Belle, kot namestnik tajnika nadživinozdravnik Pirnat in kot namestnik blagajnika g. Feliks Robič. Na razgovor prde ustanovitev zavarovalnice za živino.

Po večini se odsek odloči za obligatorično zavarovanje, ker bi pri prostovoljnem zavarovanju premije morale biti previsoke. Premije pa naj bodo nizke, naj po možnosti ne presega enega odstotka cenilne vrednosti. — H koncu se na predlog g. Robiča sklene naprositi okrajni zastopnik v Gornjem gradu, da napravi letos o priliki licenciranja bikov razstavo goveje živine v Rečici in Sotčavi, ker bi si nekateri okrajni zastopniki in podružnice radi ogledali plemenski material, ki ga imamo pričakovati iz tega plemenskega okoliša.

POLITIČNE VESTI.

Pogajanja za rekonstrukcijo vlade so se 2. in 3. tm. nadaljevala. Vedno resnejše je stopalo v ospredje vprašanje sodelovanja radikalcev in Narodnega kluba na vladi. Socijalisti so odločno odklanjali sodelovanje z jugoslovanskim klubom.

Proti odtrganju Radgone od naše države se je razvilo odločno gibanje v cellem tamošnjem ozemlju. Narod zahteva brezpogojno, da se Radgona ne izprazni in da se prično nova pogajanja, ker bi sicer med ljudstvom v radgonskem okraju v nekaj dneh izbruhnila revolucija in pogromi. Zahteva se odposlanje posebne misije v Radgono, ki se naj na licu mesta prepriča o položaju.

Nemško-avstrijska mirovna pogodba, predložena v spremenjeni obliki nemško-avstrijski delegaciji vsebuje v glavnem sledeče spremembe: Avstriji pripadejo Radgona in na levem bregu Mure ležeče občine. Tudi zapadna Ogrska se ji z znanimi mejami prizna brez ljudskega glasovanja. Nadaljne določbe vsebujejo varstvo narodnih manjšin. Država se bo imenovala republika Avstrija. V gospodarskem oziru se vzdržuje določba, da mora Avstrija oddati živino.

Nova kompenzacijska trgovska pogodba med Avstrijo in našo državo je sklenjena. Pričelo se bo takoj z izvažanjem živil v Avstrijo. Petino vrednosti odobrenega izvoza in celo svoto, za katero Avstrija na podlagi stare pogodbe ni uvozila k nam blaga, mora plačati Avstrija v zdravi valuti.

Boljševiški voditelji v Osijeku dr. Fischer, Lustig in tovariši, ki so bili pred nekaj časom zaradi protidržavne agitacije aretirani, so izročeni divizijskemu sodišču. Obtoženi so veleizdaje. Razprava bo koncem meseca.

Blamirani Lahji na Reki. Vrhovni svet mirovne konference je na podlagi podatkov preiskovalne komisije v Reki sklenil: 1.) da se mora Consiglio nazionale razpustiti in nadomestiti z zastopstvom meščanstva, ki bo izvoljeno po volji meščanov pod nadzorstvom mednarodne komisije; 2.) legija reških prostovoljcev se mora nemudoma razpustiti; 3.) število italijanskih čet se zniža; 4.) varstvo javnega reda se poveri angleškemu ali ameriškemu redarstvu.

Dogodki na Reki. Poveljnik zavezniške komisije na Reki, italijanski general Grazioli, je 1. tm. izročil upravne posesti v roke naslednika. Laški »Consiglio nazionale« bo obtožen radi dogodkov, ki so se zgodili na Reki za časa njegove vlade. Nekaj njegovih članov je že pobegnilo. Bajle tudi pri upravi blaga nekaj smrdi.

Tešinsko ozemlje in Čehi. Pariški list »Journal« prinaša pogovor s češkim delegatom dr. Kramarjem glede tešinskega ozemlja, katero hoče mirovna konferenca priznati Poljakom. Kramar pravi, da so se Čehi v marsičem, kar je za njih nepovoljno, podvrgli odločbi mirovne konference (vprašanje koridorja itd.), ne morejo pa se glede tešinskega vprašanja. Tešin je od nekdanj česko ozemlje, ki se je še le v zadnji dobi začelo popoljševati. Izven tega pa je ozemlje zaradi rudnikov (premoga) za Čehoslovaško neobhodno potrebno.

Amerika odpokliče svoje čete iz Sibirijske. Državni tajnik za vojno v Washingtonu je izjavil, da bo Amerika odpoklicala svoje čete iz Sibirijske. Ni še odločeno, ali se bo dovolilo prostovoljcem, da nadomestijo te čete.

MARIBORSKE NOVICE

V Mariboru se mudi včeraj in danes podpredsednik deželne vlade dr. Žerjav v uradnih poslih.

Pečenje belega peciva je v Mariboru začasno prepovedano, ker se je vsled stavke pekarskih pomočnikov bilo bati, da nastane pomanjkanje kruha.

PTUJSKE NOVICE.

Za mestnega zdravnika v Ptuj je imenovan dr. Ljudevit Jenko iz znane narodne rodbine. Poprej je bil zdravnik na Primorskem. Italijani so ga internirali in hoteli poslati v Sardinijo. Med potjo pa jim je ušel in po 26 dnevih mučnega potovanja skozi Avstrijo prišel v domovino. Službo v Ptuj je nastopil 1. septembra.

Realna gimnazija v Ptuj. Sprejem v 1. razred se vrši dne 16. septembra od 8. do 10. ure v ravnateljski pisarni. Predloži se krstni in rojstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Starost najmanj 10 let, dovršenih do konca leta 1919. Sprejemni izpit je istega dne pismeno od 12. do 12. ure, ustno popoldne po potrebi. Zahteva se: iz krščanskega nauka toliko znanja, kolikor si ga more pridobiti v prvih štirih letih ljudske šole; iz slovenščine spretnost v čitanju in pisanju, poznavanje pravopisnih pravil, početni nauki iz oblikoslovja, analiza prosto razčlenjenega stavka; iz računstva izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili. Nemščina se ne zahteva. Učenci, ki so že bili na zavodu, se sprejajo dne 17. septembra od 9. do 11. ure vsak v tistem razredu, v katerega pride. Učenci, ki pridejo iz drugih srednjih šol, se javijo dne 17. sept. od 9. do 11. ure v ravnateljski pisarni. Priporoča se, da dijaki razen zadnjega izpričevala in krstnega ali rojstnega lista predložijo tudi izpričevalo o cepljenih kozlah.

Ravnateljstvo.

Sokolstvo.

Odbor Celjskega Sokola vabi vse svoje člane, da se v čim največjem številu udeležijo zleta v Šoštanj. Podrobnosti zaradi vlaka itd. so razvidne iz listov. Zbirališče ob 9. uri jutraj pri telovadnici.

Celjski Sokol ustanovi jezdni odsek. Prvi sestanek, združen z jahalno vajo se vrši na praznik, ponedeljek dne 8. tm. ob 14. uri na dvorišču sokolske telovadnice. Sokoli jezdec iz Celja in sosednjih krajev se vabijo, da prijezdijo na sestanek.

Celjska Sokolska župa pozivlja vsa br. društva, da se udeležijo prireditve Celjskega Sokola dne 14. tm. Župno predsedstvo.

Izletniška vlaka dne 7. septembra v Šoštanj povodom proslave 10-letnice Sokola v Šoštanju, združene z okroglim zletom Celjske Sokolske župe v Šoštanj: 1. odhod iz Celja 9.30, Petrovče 9.44, Žalec 9.52, St. Peter v Sav. dol. 10.04, Polzela-Braslovče 10.26, Rečica na Paki 10.29, Paška vas 10.34, prihod v Šoštanj 10.49. — 2. odhod iz Dravograda-Meža 9.22, Otiški vrh 9.26, St. Janž pri Dravogradu 9.30, Sv. Jedert 9.37, Slovenjgradec 9.50, Sv. Martin pri Slovenjgradu 9.55, Turiška ves 10.00, Dovže 10.10, Mislinje 10.25, Gornji Dolič 10.34, Paka 10.46, Sele 10.52, Velenje 11.03, Pesje 11.08, prihod v Šoštanj 11.14. Znižana vožnja od Dravograda do Šoštanja in nazaj znaša 16.50 K, na progi Celje-Šoštanj veljajo normalne vozne cene. Povratek iz Šoštanja na obe strani v Celje in Dravograd ob pol osmih zvečer. — Sokoli! Same ob sebi so se razletele težke verige, narod si je sam zapel himno vstajenja! V nedeljo 7. septembra poletimo v Šoštanj, da skupno s tamošnjim Sokolom praznujemo svoje osvojenosti!

10-letnica Sokola v Šoštanju. »Narod govori z usti poklicanih in potrjuje nas vse, ki smo hranili zvestobo tej ljubi zemlji.« Sokoli smo jo verno zaslanjali pred viharji, zdaj gledamo njeno pomlad... In zato si sokolska društva pridobivajo tudi tal med narodom, ki je spoznal naše ideje: daleč stran od političnih strasti viharjev hodimo za svojim smotrom, ki ga gledamo v telesni in duševni izpopolnitvi naroda. Šoštanski Sokol polaga letos s proslavo svoje 10-letnice prevažen obračun, ki ga je dolžen narodu, kateremu so namenjeni uspehi in sadovi njegovega dela. Zlet pa ima še drug namen splošnega narodnega značaja, kakor je cilj Sokolov splošno narodne koristi. V našem krogu naj vse snide ves narod našega in sosednjih okrajev, saj imajo prireditve Sokolove namen, utesniti, ukrepiti in pomnožiti medsebojne prijateljske, bratske vezi. Zbirajmo se, da bomo nepremagljivi, verujemo vase in v bodočnost svojega osvobojenega naroda, katemu naj bo posvečen vsak naš korak! Bratje in sestre! Pridite v

nedeljo 7. septembra v Šoštanj, da Vas sprejme v bratski objem — Šoštanski Sokol.

Na sokolski slavnosti v Laškem je pretečeno nedeljo nastopil mešan zbor iz Trbovlj pod vodstvom učitelja g. Molla. Zbor je pel tako lepo, da je njegovo izvajanje nas vse, ki nam je res pravi napredek in pravo umevanje zborovega petja na srcu, utrdilo v prepričanju, da se pod vodstvom g. Molla razvija nov zbor, ki je že zdaj izmed najboljših podeželnih zborov in katerega še čaka lepa bodočnost, ako bode — vztrajen. Zato pa le vrlo naprej!

V Rogaški Slatini se je ustanovil pripravljalni odbor »Sokola«. S telovadbo prične takoj. Na zdar!

Iz jugoslov. dem. stranke.

Šoštanj. Dne 26. 8. tl. se je ob navzočnosti in s pomočjo odposlanca okrožne organizacije JDS v Celju g. Vekoslava Spindlerja, urednika Nove Dobe ustanovila v Šoštanju krajevna organizacija JDS. Obisk sestanka je bil prav zadovoljiv, enako razveselivo umevanje položaja od strani navzočih. S tem se je v Šoštanju ustanovila dolgo pogrešana in prepotrebna politična organizacija, ki ima kakor vodilna moč nalogo, da izkoristi že krasno razvito delovanje vseh naših kulturnih in gospodarskih društev v narodno-politične svrhe. Skrbeti ima, da se vsestransko narodno delo osredotoči in uporabi v oni smeri, ki daje slovenskemu narodu največjo korist. Želimo, da gre slovensko občinstvo novo ustanovljenemu odboru v vsakem oziru na roko. J. S.

CELJSKE NOVICE.

Glasbena šola v Celju. Preteklo sredo se je vršil v Nar. domu dobro obiskan sestanek, na katerem je sklicatelj g. Mirko Gruden v zanimivem govoru pojasnjeval okolščine, zbog katerih pride ta dozdaj nemški zavod pod slovensko upravo. Po debati je bil sprejet predlog, obdržati pod gotovimi pogoji dosedanjega ravnatelja, ki je znan kot izvrstna učna moč. Konstituiral se je takoj pripravljalni odbor, sestojč iz gg. M. Grudna, dr. Gvidona Serneca, Marinčeka in Pregelja, ki ima zlasti nalogo na podlagi pravil ljubljanske in mariborske Glasb. Matice sestaviti enaka za Celje in jih predložiti ustanovnemu občnemu zboru, ki se vrši v sredo, 10. tm. ob 20. uri v Nar. domu.

Zahvala naše omladine. Pripravljalni odbor za 1. jugoslov. srednješolski svobodomiselní shod se iskreno zahvaljuje vsem, ki so bodisi gmotno bodisi moralno pripomogli k lepemu uspehu, posebej gospoda dr. Kukovčevi in dr. Kalanovi, g. častnemu predsedniku dr. Kukovcu, g. ravnatelju Lileku, g. upravitelju Prekoršku, g. polkovniku Todoroviču, gđnam Dragi Hočvarjevi in Fani Kocuvanovi itd. Celjani paj bodo prepričani, da njihove žrtve niso bile zaman in da bodo rodile obilen sad. Pripravljalni odbor.

Španska muha, velezabavna burka, danes 6. tm. v mestnem gledališču ob 8. uri zvečer.

Izlet na Mrzlico (1011) priredi na praznik v ponedeljek, dne 8. tm. celjski odsek Sav. podružnice Slov. planinskega društva. Odhod z vlakom ob 8. uri do Žalca. — Odstop na Laško. — Prihod v Celje z vlakom ob 20. uri. — Provijant je vzeti seboj. — Vodi g. Kranjc.

Razpust kuhinje za srednji stan. Iz uradniških krogov prejmemo: Razpust je za prizadete uradnike silen udarec in se čudimo, da okrajno glavarstvo, ki je v teh gospodarsko tako kritičnih dneh moralno obvezano, da skrbi po možnosti za uradnike, pred končno odločitvijo ni bolj upoštevalo katastrofalnih posledic, ki so sedaj zadenele interesirane uradnike. V okrožnici o razpustu kuhinje se trdi, da je že doslej pri kuhinji 20.000 K zgube. Čudimo se, da ta kuhinja ravno v Celju ne bi mogla uspevati, v Mariboru in v Ljubljani pa gre izvrstno. Kako pa bodo lahko zasebni »Pensionari« izhajali? Prepričani smo, da bi tudi ta razpuščena kuhinja pod spretnim vodstvom lahko shajala in bi ne bilo treba ob najhujši druginji izganjanju v drage gostilne uradnike, ki že itak žive v obupnih razmerah.

7. septembra pohitimo vsi na sokolsko slavlje v Šoštanju!

Zamenja se za živila temno plava moška obleka, volnena damska, ena bela moška obleka in novi posteljni prtici. Za ogledati od 8—12 ure. Savinjska ulica 2, I. nadstr. 1

Hiša ali srednje posestvo

tudi vinograd se želi takoj kupiti. Ponudbe se prosi pod »Janus« na upravnništvo lista. 1331 2—1

Prodajalka

dobro izurjena in spretna v trgovski stroki z dobrim večletnim spričevalom se sprejme do 15. oktobra pri Karl Sima, trgovina z mešanim blagom v Poljčanah. 1330 2—1

Prodajo se dobro ohranjeni težki vozovi, kakor tudi posamezni deli po najnižji ceni. Kolesa so široka do 11 cm (4 cole).

Ponudbe na kovača

Ant. Zajca, Žalec.

Široka srebrna zapestnica z deteljico se je izgubila na slavnostnem prostoru v Laškem. Pošteni najditelj jo naj izroči proti nagradi v uredništvu lista.

Rabljene SHS znamke in druge kupuje v vsaki množini Fritz Jakowitsch Celje. 3-3

Trgovina, dobrodoča v lepem trgu Slovenije (Sp. Štajersko) z vso trg. opravo, brez zaloge, se odda s 15. oktobrom t. l. za dobo 4—5 let v najem. Glavni dosežanji promet z manufakturo. Takojšnje dopise je vpsolati pod »Dobrodoča trgovina« upravnistvu Nove Dobe. 1313 3—2

Gospodična išče mehlovanu sobo za takoj. Ponudbe pod »Uradnica« na Upravnistvo. 1316 2—2

Učiteljica išče s 15. septembrom mehlovanu sobo z električno razsvetljavo, če mogoče z vso preskrbo. Ponudbe na upravo lista pod »Snaga« 26. 1302 2—2

Suhe gobe, kumno in druge deželne pridelke kupuje **Sever & komp., Ljubljana** 1250 10—6

Majer ali viničar

oženjen se išče za malo posestvo 1/2 ure od Celja. Plača po dogovoru. Prednost imajo v vinogradništvu izučeni. ponudbe na upravnistvo pod M. H. 13. 1314 2—2

Zgubila se je

zlata ura

z zlato zapestnico od hotela Balkan do Vodnikove ceste. Pošten najditelj naj isto preda v upravnistvu Nove Dobe, kjer dobi nagrado. 1308 3—2

Velika čevljarska zaloga in izdelovalnica čevljev

Stefan Strašek v Celju 1280 Kovaška ulica št. 3. 2—2
Naročila na vse strani po pošti izvršuje točno in po nizki ceni.

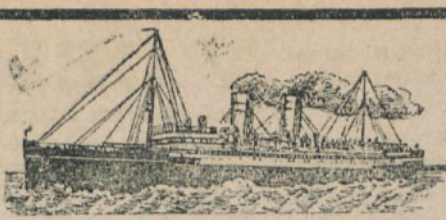
Pozor! Ravnokar je došlo Pozor!

krasno sortirano inozemsko manufakturno in modno blago po najnižjih cenah. Slav. občinstvu se najtopleje priporočam za nakup

Karol Pajk manufakturna in modna trgovina v Celju, Kralja Petra cesta.

1332

5—1

Došla je večja množina tinega jedilnega olja po nizki ceni. Trgovci dobijo poseben popust.

Anton Močnik

Glavni trg Celje Glavni trg

Istotam se dobi riž, kava, pristno bučno olje, čaj, cikorija, krema za čevlje, milo, mineralne vode i. t. d. Kupujem po najvišji dnevni ceni: suhe gobe, kumno janež, laneno seme ter vosek.

Ivan Dečko, Celje

kupuje laneno seme, vosek, strd in prazne steklenice v vsaki množini ter po najvišji ceni. 1298 —3

Garje, si bečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34—36

Sanitetni VOZ

dobro ohranjen, pripraven za požarne brambe ali kot rešilni voz se zelo po ceni proda. Voz stoji pri gostilni Branibor v Celju, pojasnila daje hišnik. 1320 2—2

Kupi se

parna žaga

Ponudbe poslati na družbo **Impex** 1297 v Ljubljani. 3—2

Gostilna v Nar. domu v Celju

je sedaj v dobrih rokah in zajamčeno je cenjenim gostom, da bodo vedno solidno in najboljše postreženi. Dobra kuhinja, vedno sveže delniško pivo in pristna štajerska vina naj zvaljajo vsakogar k nam. Sprejemajo se abonenti na hrano. Za obilni obisk se priporočata **Ivan in Ana Černe.** 1204 12—6

Gg. trgovcem naznanjamo, da je pravkar dospelo in se nahaja v zalogi sledeče blago: salonske in tirolske metle, muholovci, Glaserjev in Velimski kavin pridatek, krema za čevlje »Erdal«, 66 odstotno milo za perilo, kolomaz v dozah po 8 kg. — Postrežba točna. — Cene solidne.

Družba za promet petroleja z o. z., podružnica Celje.

Izdelovanje vseh vrst čevljev od priprostih do najfinejših po dnevni cenah 46 104—70

Rud. Zontič

Celje (blizu kolodvora) Kocenova ulica šte. 2.

Ivan Ravnika

Celje

167 104—89 kupuje po najvišjih dnevnih cenah:

laneno seme, suhe gobe, strd in vosek.

Restavracija „Anski vrh“

pol ure nad Celjem

priporoča svoja dobra vina, topla in mrzla jedila. Ugoden izlet za tujce. Krašen razgled s stolpa po Savinjski dolini. Za točno in dobro postrežbo skrbi **Marica Svenšek.** 4—2

Trgovci mešane

stroke, drogisti, kramarji itd., sijajno zaslužijo s prodajo **Mastina** (hranilni prašek za živino in perutnino) pri kmetovalcih. Treba je pisati dopisnico na naslov: »Lekarnar Trnkoczy, Ljubljana, Kranjsko« na sledeči način: »Pošljite mi 15 zavojev (po 1/2 kg) Mastina, obenem veliki lepak, oboje po povzetju za K 3250, prosto poštne in zavojnine. 591 10—23

Učenec

za krznarsko obrt in izdelovalnico čepic se takoj sprejme pri M. Fröhlich, Celje, Kralja Petra cesta št. 11. 1273 2—2

M. Fröhlich

krznarija in izdelov. čepic, Celje, Kr. Petra c. 11

sprejema vsakovrstne kožuhovine v izdelovanje, kakor tudi stare in nove v popravilo in predelovanje. V snaženje sprejema samo bele kožuhovine. Sprejema v izdelovanje razne čepice, vojaške in športne. Stranke lahko tudi blago seboj prinesejo. V popravila in barvanje se sprejemajo moški in ženski klobučevinasti in pliš klobuki. 1272 2—2

Stavbena in galant. kleparska obrt **A. Jošta nam.**

Franjo Dolžan

243 104—68

Celje, Kralja Petra c. 8 (nasproti »belega vola«)

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna in solidna.

Primešaj „Mastin“ v krmo!

178 —11

Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše, se primeša krmi enkrat na teden ena pest **MASTIN-A**. 5 zavitkov Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitkov Mastina za 15 kron, poštne prosto na: **Lekarno Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko**, katera z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta.

Kavo žgano in surovo, rozine, olje, Erdal-kremo, likalo (blks), vse vrste barve za obleko, mazilo za voz, petrolej, sveče, vžgalice, sploh vse **špecerijsko in kolonijalno blago na debelo in drobno** — priporoča trdka

Ivan Dečko, Celje

nasproti Narodnega doma.

Hotel-restavracija

BALKAN

priporoča dobro kuhinjo in izvrstna vina ter ima dnevno sveže pivo v sodčkih. Na razpolago je klubova soba.

Vsak dan koncert.

Stole, žimnice, razno pohištvo in **tapetniške izdelke** ima v založbi: **Marija Baumgartner** 1287 156-3

Gosposka ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Franc Tašker

klepar v Celju Za Kresijo (Vodnjaška ulica 7)

Sprejemajo se v točno izvršitev vsa stavbena in galanterijska

kleparska dela

kakor tudi vsa v stroko spadajoča popravila. 1253 18—3

Naznanilo.

Naznanjam vsem svojim cenjenim gostom, da otvorim zopet staro znano gostilno **König** na Vranskem. Postregel bom vsak čas z gorkimi in mrzlimi jedili, kakor tudi s pristnimi starimi in novimi vini, pivom itd. Cene zmerne. Za obilni obisk se cenjenim gostom najvljudneje priporoča

Josip König,

gostilničar, Vransko.

„LASTNI DOM“

registrirana kreditna in stavbna zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (3 $\frac{1}{2}$ %) tri in pol od sto

Abadie stročnice in papir ter vse druge vrste so v vel. množini došle. **Konfeti** za veselice. **Goričar & Leskovšek** Celje. 1283 3-3

Ker slive letos v Bosni in Sremu niso obrodile, zato pišem **takoj** naročilo za **slivovko, rum in konjak**. **tvrdki Ivan Ferlež, Celje**

Trgovina s špecerij-skim blagom in dež. pridelki

Ant. Kolenc-a nael.

Ant. Ermenc

Celje

263 52-33
Kralja Petra cesta 22.

PRIPOROČAM
SEURADOM, ŠOLAM
IN PISARNAM Z VELIKO
ZALOGO VSEH VRST PA-
PIRJA IN PIS. POTREBŠČIN
JANKO BOVHA

KRALJA PETRA **CELJE** CESTA ST. 31
V zalogi velika izbira vseh vrst
šolskih potrebščin kakor: svin-
čniki, peresa, zvezki, črnilo,
radirke, tablice, barvice itd.
Postrežba točna in so-
lidna, cene nizke.

LURION

s katerim si lahko vsak napravi
1/4 finega čistila (kreme) za čevlje.

Dobi se v špecerij-ski trgovini ter
dežel. pridelki na debelo in drobno

Franc Kolenc
Celje, Narodni dom.

Kupim tudi vsako množino lane-
nega semena po najvišji ceni.
213 52-34

oooooooooooooooooooo
Fran STRUPL, Celje

66 Zaloga stekla, 66
porcelana, svetilk,
ogledal, okvirjev in
raznovrstnih šip.

**Prevzetje ste-
klarskih del**

Kralja Petra cesta

oooooooooooooooooooo

Miši, podgane, ste-
nice in ščurki
ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporabljajo moja preiz-
kušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva,
kakor: Za poljske miši 6 K, za podgane in
miši 6 K, za ščurke 6 K, posebno močna tin-
ktura za stenice 6K, uničevalec moljev 3 K,
prašek proti mrčesom 5K, tinktura proti
ušem pri ljudeh 3 K, mazilo za uši pri ži-
vini 3 K, prašek za uši v obleki in perilu
4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in ze-
lenjadi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po
povzetju **Zavod za eksport**

M. Jünker, 85 - 67

Zagreb 37, Petrinjska ulica 3.

! OGLEITE SI !

V CELJU

V CELJU

ravnokar iz inozemstva do-
spelo popolnoma sveže vsa-
kovrstno manufakturno in
modno blago. Ker imava
prvovrstne zveze za dobavo
blaga, so cene zelo zmerne.

Vsakdo si naj ogleda bogato
zalogo pred nastopom in
prepričal se bo, da je za-
loga okusno izbrana in se
v njej nahaja samo sveže
blago ter da so cene najnižje.

na Krehovem trgu št. 3

Priporočava se za obisk

SIREC & DROFENIK

FRANC KRAMAR

Na debelo in drobno!

CELJE

Na debelo in drobno!

375 52-26

Zaloga igrač, galanterijskega, norimberškega
in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.

Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

DROGERIJA

PARFUMERIJA

FOTOMANUFAKTURA

+ **SANITAS** +

KRAMAR & VRTOVEC

• CELJE •

**Knjigarna,
umetnine,
muzikalije**

Goričar & Leskovšek: Celje

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Hotel „Pri belem volu“

v Celju, Kralja Petra cesta

Prvovrstna kuhinja, najboljša vina in vedno sveže

pivo. Sobe za tujce na novo urejene. — Postrežba

solidna. Za obisk se priporoča **Drag. Bernardi.**

Vedno

na novo dobiva veletrgovina **Ster-
mečki v Celju** v velikanskih mno-
žinah sukno, kamgarn in hlačevino za
moške obleke, volno cefir, modrovino
in pisano tkanino za ženske obleke,
šifon, belo in in pisano platno za pe-
rilo in razno manufakturno blago, ka-
tero prodaja zaradi ogromnega nakupa
po najnižjih cenah in ako še ne verja-
mete, poskusite takoj, samo z enim
nakupom, da se sami prepričate.

Veletrgovina in razpošiljalna
R. Stermečki v Celju

ima tudi velikansko zalogo gotovih
moških, ženskih, deških in otročjih
oblek, bluz, kril, hlač, čevljev, perila,
denarnic, nogavic, robcev in na tisoče
drugih predmetov, katere tudi prodaja
po čudovito nizkih cenah in na zahtevo
pošlje vsakemu ilustrir. cenik.
Vzorec sedaj še ne pošiljam.

R. Stermečki
v Celju.

214 52-35

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

Strossmajerjeva ulica št. 3
izvršuje vsakovrstne tiskovine

POSJOJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 **NARODNI DOM** RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga

DAJE posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

Dijaški shod v Celju. Z ozirom na današnje novice »Slov. Naroda« »še globejšje v anarhijo« moramo kratko ugovarjati zoper domnevo, da bi sodelovanje članov dem. stranke pri tem shodu in njih nastop mogel biti v nasprotju z interesi in načeli stranke in da bi bili zakrivi tako anarhijo. Vsi udeleženci imajo utis, da je prireditelj lahko celo nedogledno ugodnega pomena za udrte v naprednega življa v državi, kajti od mladine je odvisna naša bodočnost. S tem, da smo izjavili, da ne silimo mladine formalno v okvir obstoječih strank, naši stranki nismo škodovali, ampak smo videli, da je baš naše stališče blagodejno vplivalo; križala so se stališča raznih naprednih struj v trodnevni resni razpravah naše mladine. Akoravno smo jim pustili popolno svobodo, kakor so od naprednjakov smeli s polno pravico tudi pričakovati, prodrli je ravno vsled te nevsiljivosti nazadnje v polni sili smer, ki vodi naravnost v tabor demokratske stranke in je za našo stranko po našem mnenju dragoceno baš to, da se je napredna mladina tudi brez umetnih vplivov iz naše strani po svoji ogromni večini pridobila v Celju baš za temeljne ideje, ki jih zastopa naša stranka, kar še bo bodočnost pokazala.

Pismo dr. V. Kukovca mladini. Poslanec dr. Kukovec, ki se omladinskega kongresa v Celju ni mogel udeležiti vsled odsotnosti v Beogradu, je poslal sledeče pozdravno pismo: »Dragi prijatelji! Sprejmite moje iskrene pozdrave z željo, da se ustvari z vašim sestankom trdna podlaga v organizaciji narodne mladine troimenega naroda. Bodite optimisti! Ne bojte se težav in morebitnega nerazumevanja s strani javnosti, ki je uboga na načelih in smotrenosti. Prepričan sem, da je vaše združevanje največjega pomena, če bi tudi po obliki danes morebiti še ne uspelo popolnoma. Želim, da dijaštvo tudi Celje in sploh našo zapadno mejo ohrani kolikor mogoče v dobrem spominu. Sprejmite tudi pozdrav mojih prijateljev v Demokratski zajednici. Ne želimo, da se vežete na sodobne stranke, svetujem vam pa, da njihovo delo uvažujete in se iz napak drugih učite.«

6 K — 9 K. Iz krogov uradnikov, ki so vsled razpusta kuhinje za srednji stan bili pregnani v gostilne in izmed katerih so se nekateri abonirali na hrano pri Skobernetu, smo prejeli: Poskušali smo v raznih gostilnah, zakaj z ozirom na naše revne plače se nam je naravno šlo za najcenejše izhajanje. Naleteli smo žal, na velike razlike: za jed, za katero sem plačal v slovenski gostilni 9 K, plačam pri Skobernetu 6 K. Take difference znesejo dnevno po 6 in več kron in razumeli boste, da nam priprosti razum veleva, da se poslužimo ugodnejših prilik. To v pojasnilo tistim, ki se nad nami razburjajo. Postrežemo lahko tozadevno z originalnimi jedilnimi listi, iz katerih so difference razvidne.

Celjski nemški advokat dr. Zanger še glasom došlih nam poročil menda vedno misli, da je v bivši Avstriji, zakaj ljudje na deželi prejemajo od njega še vedno samo nemške dopise. Može se navidezno dela lojalnega državljana, prezira pa naš državni jezik. Pomni naj, da si izzivanja od njega ne bomo pustili dopasti.

Naglica ni dobra, pravijo. Toda dejstvo, da je nujno ekspresno pismo, oddano v Celju 25. avg., prišlo v Ljubljano srečno 30. avg., nam vendarle vzbuja pomisleke glede upravičenosti tega pregovora.

Zapri so v Celju trgovca Pemiča in bivšega uradnika na glavarstvu Pibrou-tza. Pemič je bil poslovodja gospodarske poslovalnice (uradniške) in čuje se o velikih nerednostih, ki sta jih zagrešila na škodo uradništva on in Pibrou-tz. Baje je v zvezi z zadevo tudi pek Kürbis, ki je pa odsoten iz Celja.

O običnem zboru Zveze vojnih invalidov v Celju, dne 31. avg. smo od gg. Franca Špegliča in Al. Dolerja iz Gaberja, ki sta oba invalida, pa jih je Zveza, ker sta zahtevala red v gospodarstvu, izključila, prejeli daljše poročilo, iz katerega pa zaradi pomanjkanja prostora posnamemo samo bistvene podatke: Voditelji so priznali v bistvu vse, kar je »Nova Doba« o gospodarstvu v Zvezi pisala, v prvi vrsti to, da trije odborniki vlečejo plače za malenkostno delo. Priznali so dalje, da so invalidom dozdej izplačali kvečemu 300 K. Od nabrane svote 28.000 K je imela Zveza 31. avg. le še 3500 K, ker pa so 1. sept. 3 odborniki menda zopet vlekli plačo skupne čez 2000 K, jim je ostalo nekaj čez 1000

kron. Odposlanci podružnic pa so seveda votirali odboru zaupnico z utemeljitvijo, da — če se je dozdej slabo gospodarilo — bo se pa odzdej boljše! Invalidoma Špegliču in Dolerju se je data beseda še le, ko so že bile resolucije z zaupnico sprejete. Mi na celi stvari nismo dalje interesirani in nas tudi čisto nič ne boli, da so gospodje voditelji na shodu rohneli zoper »Novo Dobo« in zoper našega urednika. Interesirani pa smo v toliko, da opozarjamo javnost na dejstvo, da voditelji Zveze niso spodbili niti enega našega očitka; in upamo, da si bo ista temeljito premislila, za enkrat na kakšenkoli način podpirati Zvezo, kaktera doslej za invalide nima pokazati nikakšnih uspehov, razun če naj smatramo za uspeh dejstvo, da trije voditelji-odborniki vlečejo na škodo invalidov lepe plače. To je za enkrat naša zadnja beseda!

Trdili smo nedavno, da je lastnik tvrdke Westen soustanovnik dumajskega dnevnika »Der Mittag«, ki nesramno blati našo državo in neprestano hujska proti njej. Westen na našo trditev molči, kar po stari praksi smatramo za priznanje tega dejstva. Sedaj smo radovedni, ali bo smatrala naša oblast to kot nekaj samoočnega umevnega ali bo pa vendarle g. Westen vprašala, kako stoji pravzaprav ta zadeva?!

Glas in občinstva: Merodajno oblast prosimo, da blagovoli odgovoriti na sledeči vprašanji: 1. Kdo je upravičen dobivati mleko pri mestni aprovizaciji? in 2. je-li določen red, po katerem se isto oddaja strankam?

Narodna godba na pihala iz Gaberja, obstoječa iz 14 narodnih delavcev, se priporoča za razne prireditve. Naslov: Henr. Čuvan, Gaberje 17. (Op. ur.: Kakor čujemo, je ta nova godba že marsikje z lepim uspehom nastopila in jo narodnemu občinstvu priporočamo!) Darila za učelnike, ki so prišli iz Marchtrenka v Celje, naj se ne pošiljajo — kakor je stalo zadnjič v oklicu — na pukovsko okružno komando v Celju, ampak na mestno komando (štacijsko poveljstvo) v Celju.

Zahvala. CM podružnica v Velenju je naklonila po gdč. Panči Pristovšek tukajšnji kr. vojaški bolnici precejšnjo množino duhana in cigaret za ranjene vojake. V imenu obdarovancev se podružnici tem potom zahvaljuje — Poveljstvo.

Našla se je kokoš. Dobi se pri mestnem uradu.

DNEVNE NOVICE.

Naši himni »Lepa naša domovina« in »Bože pravde«, dvoglasno s spremljevanjem harmonija priredil Franjo Marolt, učitelj. Založilo »društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« v Ljubljani. Natisnila Učiteljska tiskarna. Cena 1 K.

3. izkaz prispevkov za Malgajev spomenik: Zalar 10 K, Učiteljsvo v Šmihelu nad Pliberkom 30 K, Učit. gosp. zadr. v Celju 8 K, Šimon Rudolf Ojstrica 10 K, Podružnica sv. C. in M. v Gaberju 50 K, Vengušt J. 30 K, Žmahar J. 20 K, Zupanc Janko nabral 875 K med tovariši vojaki v Ercegnovi, Kmečka hran. in posoj. v Št. Jurju ob j. ž. 50 K. Prej objavljeno 2803, sedaj 1083, skupaj 3886 K.

Imenovanje rednih profesorjev na vseučilišču v Ljubljani. Za redne profesorje na slovenskem vseučilišču v Ljubljani so imenovani: Na pravni fakulteti: dr. Ivan Žolger, dr. Leonida Pitamic, doslej vseučiliški profesor v Črnovicah; dr. Bogomil Vošnjak, docent v Zagrebu in dr. Ivan Žmavc, knjižničar na praškem vseučilišču. Na modroslovni fakulteti: dr. Jož Plemelj, vseučiliški profesor v Črnovicah; dr. Rajko Nachtigall, vseučiliški profesor v Gradcu; dr. Fran Ramovš, docent v Gradcu in dr. Ivan Prijatelj, kustos na dvorni knjižnici na Dunaju. Na tehniški fakulteti: prof. dr. Rihard Zupančič, docent na visoki tehniki na Dunaju; prof. dr. Maks Samec in ing. dr. Milan Vidmar, ki že sedaj predavajo na tehniškem tečaju. Na bogoslovni fakulteti: dr. Ivan Zore, dr. Aleš Ušeničnik in dr. Franc Ušeničnik, doslej profesorji bogoslovja v Ljubljani. — Ti prvo imenovani profesorji imajo nalog, nemudoma sestaviti predloge glede nadaljnjih imenovanj, in prevzamejo avtonomno gospodarstvo vseučilišča, ki se bo začasno nastanilo v prostorih domobranske vojašnice.

Mesto obrtnega nadzornika za Sp.

Štajersko, Prekmurje in Slov. Koroško s sedežem v Mariboru je razpisano. Prošnje do 20. sept. pri poverjeništvu za socijalno skrbstvo.

Umrl je 1. tm. v Novem mestu odvetnik dr. Vladimir Žitek, rojak iz Štajerske, v 56. letu starosti.

Kot vojni ujetniki v Tomsku (v Sibiriji) se nahajajo: Avgust Lukačič (1885) od Malmedelje, Ant. Anderlič (1890) iz Sv. Eme, J. Tepec (1895) iz Kapel, Ivan Godec (1886) iz Griž, Joz. Žuželj (1895) iz Celja, Franc Ozvaldič (1894) iz Sel pri Mariboru, Karl Kostanjšek (1894) iz Brežic, Al. Kmetec (1894) iz Ptuj, Miha Miklavčič (1894) iz Oselice, Franc Teško (1892) iz Jurkloštra, Franc Ilešič (1886) iz Vitomarec, Ivan Cizelj (1889) iz Artič, Ferd. Pušenjak (1889) iz Kamenščaka pri Ljutomeru, Martin Satler (1896) in Matija Tavčar (1894) iz Celja.

Izplačilo draginskih doklad. Poverjeništvu ministrstva financ nam je sporočilo, da so bile draginske doklade po naredbi z dne 28. junija 1919 (Uradni list št. 125 de 1919) raznim kategorijam vpokojencev in vpokojenk nakazane in izplačane deloma že tekom meseca avgusta, deloma bodo nakazane s pokojnino za september vred. Izvzeti so le vpokojenci, ki vprašalnih pol še niso vrnili in pa oni, katerih pojasnila so tako nepopolna, da je treba v smislu zgoraj navedene naredbe še natančnejših poizvedb. srčnejša zahvala za njihovo neustrašno nabiranje članov. Podružnica šteje danes okoli 100 članov in se bo število v kratkem gotovo še zvišalo. G. učitelju Čilenšku, kateri nas v kratkem zapusti, pa izreka celi odbor zahvalo za vse njegovo delo tekom večletnega učiteljevanja v Križevcih na Murskem polju. Želimo mu obilo sreče v bodočem življenju ter mnogo uspeha na polju narodnega dela!

Nova slov. trgovska šola se otvori s 1. okt. v Novem mestu.

Za gospodarsko obnovo Srbije je darovala Prva hrvatska štedionica v Zagrebu 50.000 K.

TRGOVINA, ORBT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Živinozdravnik BAŠ.

Zdravljenje živine.

Konec.

Če konja grize, treba ga je otrenega prej dobro s slamo in odetega z velikim kocom sprevoditi pol ure korakoma in z bičem v roki, da se ne vleže; ta čas se mu lahko pripravi čaj iz pesti kamilic, kateremu se pridene mala pest soli in se s tem ohlajenim zalije, pa pazorno, da se mu ne zaleti. Potem ga še enkrat v hlevu dobro otri s slamo, odeni zopet in ga, če potrebno, z bičem prisili, da se ne vleže, dokler je nemiren. Vleganje in valjanje sicer ni tako nevarno, kakor se splošno misli, in čreva se ne zavijejo vsled valjanja, ampak se žival valja, kadar ima zavita čreva; toda potrebno je pa tudi v še tako redkih slučajih, prihraniti konju muko in posestniku žalosten prizor.

Če to ne pomaga, lahko se konja še zopet sprevodi počasi, obenem pa je že tudi zadnji čas, da je živinozdravnik na mestu, če je kmetu na tem, da si ohrani živinčje.

Če kravo napne, postavi jo (otreno s slamo) tako, da stoji s sprednjima nogama $\frac{1}{4}$ metra višje; eden naj drži kravi odprt gobec in ji potegne večkrat jezik ven in ga zopet spusti, drugi pa naj z obema pestmi obdelava napeto levo stran trebuha, dokler se krava ne izruga in ne postane trehuh mehke. Navadno je treba trehuh obdelavati kake pol ure, ne sme se pa prenehati, kadar začne krava rigati, četudi je to že znak ozdravljenja, ampak se mora masirati tako dolgo, da je leva stran trebuha mehka. Potem pa ravno tako kakor konju po grizenju ne daj nič jesti, gotovo pa ne piti vsaj štiri ure.

Pri porodih pa so kmetje dovolj izvežbani, da lahko pomagajo pri pravih porodih, kolikor je pomoči potreba. Dobro bi pa bilo, če bi omejili svojo pomoč samo svoji izvežbanosti primerno, ker prepozna dobra pomoč pri nepokvarjenem slučaju stane življenje samo mlađiča, med tem ko o pravem času poklicani veččak reši oboje. Še pri dveh dneh starih porodih je uspeh lep, če ni bila prej klicana že cela soseska, med tem ko ni mogoče dati živadi novih moči, če je izmučena in pokvarjena po surovi pomoči »takoimenovanih« sosedov.

Kakor pri vseh boleznih, tako velja

še najbolj za porode, da je bolezen nesreča, proti kateri je takojšnja pomoč lahka, pozna pomoč pa slabša kot nič.

H koncu pa še nekaj o ranah, kjer se vporabljajo sploh vse mogoče stvari, razun edinega pametnega: rana mora imeti popoln mir in če se že mora udeležiti v vsakem človeku v domišljiji utelešeni živinozdravnik, potem: izperj rano s prekuhanjo vodo, ne da se rane dotakneš z roko ali uporabljaj cunjio in potroši na rano čiste bele moke.

Živinozdravnik naj torej ima pri živini snago, red, dobro in dovolj krme in po pameti dela, pa se mu ne bo treba oškodovati z lastnim in mazaškim zdravljenjem, ker še živinozdravnik bo potem manj rabil za zdravljenje in več za svetovalca pri živini.

Lesna industrija.

Naši lesni producenti in industriji so že pred meseci spoznali, da se morajo združiti v tesne in krepke organizacije, koje jim naj zajamčijo, da bodo svoje blago v primernih prilikah spravili v promet. Pri tem so si bili v svesti, da mora tako združenje obvarovati našo deželo pred zloglasnim prekupčevanjem in verižarstvom, vzvetelem za časa vojne. Niti se ne sme pozabiti preteče nevarnosti židovske invazije iz sosednjih pokrajin, ki jih preveč tepe hebrejska šiba. Meseca maja se je osnovalo v Ljubljani pod egido »Zveze industrijcev« na slovenskem ozemlju kraljestva SHS strokovno društvo, kojega namen je vsestransko zastopati skupne interese lesne produkcije in industrije. Dne 23. avg. t. l. se je to društvo, ki je že od početka sem delovalo z vidnim uspehom, na novo in tesneje konstituiralo pod imenom »Pannonia«, društvo lesnih industrijcev v Ljubljani. Obnovljeno društvo noče delati bojevite konkurence solidni domači lesni trgovini, nasprotno je ves čas v prijaznih odnosajih s sličnimi organizacijami lesnih trgovcev in postopa z istimi povsod solidarno, kjer gre za skupne stanovske težnje in za koristi te važne panoge v našem gospodarstvu. Vendar pa se je dejanjski izkazala potreba upoštevati različnost produkcijskih in trgovskih prilik naše industrije in dejstvo, da združuje »Pannonia« že izdatno število velikih podjetij v svojem delokrogu, dokazuje prav jasno, da se je društvo osnovalo povsem na prav stvarni podlagi, na temelju zdrave gospodarske politike. Društvo ima svojo pisarno v Šelenburgovi ulici št. 7/II. nad Jadransko banko in naj interesenti tam zahtevajo informacij. Dasi obsega »Pannonia« že precejšen del slovenske produkcije, vendar vabi zlasti večja domača podjetja ter sorodne zadrage v kolikor že niso vezane v drugih zvezah, da pristopajo »Pannoniji« in si tako zagotovijo uspešno razpečevanje svojega blaga doma in neposredno na inozemske odjemalce. Obenem pa more društvo svetovati in podpirati svoje člane v vseh vprašanjih in težnjah lesne industrije in trgovine. 1306

»Jugoslovanski vinogradar i vočar«. Pod tem naslovom je pričel izhajati v Zagrebu, (Strossmayerjeva ul. 6/I) gospodarski list za jugoslovanske vino- in sadjerejce. Izhaja po enkrat na mesec in stane na leto 24 K. Opozarjamo na list vse naše strokovnjake, ekonomice in kmetovalce. Upamo, da se bodo tudi naši strokovnjaki v listu pridno oglašali!

Apneni dušik. Slov. kmet. družba v Ljubljani poziva kmetovalce, naj najkasneje do 15. sept. priglasijo pri njej svoja naročila za apneni dušik, ki je danes edino umetno gnojilo, ki ga je mogoče dobiti po primerni ceni, ker ga izdeluje tovarna v Rušah.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z. v Ljubljani se je ustanovil letos meseca maja in pripravljala dela so uspela v toliko, da začne te dni poslovati. Udeležen je slovenski in hrvatski kapital. Trgovina in obrt se bosta po sklepu miru čvrsto razvijala in da pomore tudi majhnemu trgovcu in obrtniku do cenega kredita ter ga podpira pri dobavi potrebščin, se je osnoval Jugoslovanski kreditni zavod, kajti v samopomoči je uspeh in napredek. Osamostatiti se moramo tujega kapitala ter zaščititi židovskemu, da se ne ugnezdi pri nas. Edino sredstvo zato pa je samopomoč.

Živinozdravne zadeve za Slov. Štajer. Kmetijske podružnice, okrajni zastopni

bikorejske zadrage se v lastnem interesu naprošajo, da se v vseh živinorejskih zadevah obračajo najprvo na živinorejski odsek za Slov. Štajer. Odsek zastopa živinorejske koristi prejšnje Spodnještajerske, in bo to tem lažje storil, čim bolj bo o potrebi posameznih okrajev poučen. Dopise je naslavljal: Živinorejski odsek za Slov. Štajer slov. kmetijske družbe, tačas Št. Jur ob juž. žel.

DOPISI.

V Rogaški Slatini vprižori v nedeljo, dne 7. septembra ob pol 21. uri v gledališki dvorani Dramatično društvo celjsko velezabavno burko v treh dejanjih „Španska muha“ pod režijo komika in opernega pevca g. Jožeta Povheta.

Žalec. Pri nas je začel razsajati legar. Dozdaj imamo 28 slučajev. Večinoma je trebušni legar.

Griže. V nedeljo dne 31. avgusta so priredili griški diletantje v prostori g. Krevla Finžgarjevo »Verigo« in burko »Telegram«. Igre ste bili jako dobri in je imelo občinstvo lep užitek. Želeli bi si še večkrat kaj sličnega.

Prostovoljna požarna bramba na Gomilskem priredi dne 28. septembra ob 3. uri popoldne gledališko predstavo in vrtno veselico z zanimivim sporedom. Sosedna društva se naprošajo, da se na to ozirajo.

Dobrna pri Celju. Čutimo prijetno dolžnost, da se iskreno zahvalimo dobrotljivosti tukajšnjih p. n. gostov, ki so ob priliki domačega koncerta v topliški koncertni dvorani dne 2. sept. zbrali za zimsko šolsko kuhinjo Dobrnske šole 1066 — kron, 15 dinarjev, naknadno še 18 kron, skupno 1119 K. Zahvalimo se gospej Zlati Hočevarjevi iz Dunaja za njeno neutrudljivo požrtvovalnost, ki jo je kazala pri aranžiranju in kot izborna spremljevalka na glasovir, iz srca smo hvaležni gospej Mariji Gorenjec iz Zagreba, ki nam je s svojim izredno lepim glasom nudila pravi umetniški užitek. Za idejo samo smo dolžni se zahvaliti gospodu dr. Franc Zupanu iz Ljubljane, ki je idejo sprožil in propagiral, dokler se ni tako srečno udeležil. Zahvaljujemo se mu, da je skupno z gđ. Slavico Jankovič zbral darove. Tudi domačim sodelovalcem naša iskrena zahvala. Blagorodni gostje, dokazali ste, da nimamo več tujcev med nami, kakor dosedaj, ampak svoje brate, ki so se velikodušno spomnili naših malih in revnih, v imenu katerih Vam vsem kličemo »Bog povrni!« Krajni šolski svet Dobrna pri Celju.

Hrastnik. (Kako se v Jugoslaviji plačuje.) Pri našem rudniku je bilo nedavno troje poduradnikov imenovanih za uradnike. Zadeva samanebi bi ne razburjala nikogar, če bi se ne bilo postopalo pristransko. Vsi ti uradniki so bili do zadnjega člani šulferajna, sūdmarme in Schützenvereina, poleg tega pa se je eden gospod uradnik še posebej izkazal biti vreden za uradnika hrastniškega rudnika. Možakar je namreč pisal Sūdmarki, da želi prodati svoje posestvo in to v nemške roke. Nemškemu kupcu je pripravljen prodati ceneje, poleg tega pa plača tudi imenovanemu društvu par stotakov za posredovanje. Takega človeka bi se drugje iztiralo iz zemlje, katera je tako usmiljena, da ga ne pogoltne, pri nas se ga pa odlikuje ter postavi nad poštene domačine, kateri so bili pod Avstrijo vedno zapostavljeni in preganjani. Odločno protestiramo proti takemu imenovanju in zahtevamo njega anuliranje. Naš »vrlí« ravnatelj g. Drolz se bo seveda na vse načine zvižal in zvižal ter tudi dokazal, da n. pr. eden v poštev prihajajočih poduradnikov ne piše povsem pravilno slovniški, mi bomo pa seveda zahtevali, da napravita ravnatelj in dotični poduradnik preizkušnjo, da vidimo, če poduradnik s svojim pismenim izdelkom ne nadkrili celo samega g. ravnatelja. Zadeve ne izpustimo izpred oči, naj se ne misli, da je s tem dopisom že odpravljeno. Torej?

Matke pri Sv. Pavlu v Sav. dol. Dve lepi igrici so videle dne 24. t. m. Matke, tiho selo pod vnožjem Mrzlice in griča Homa. Mislim tiho selo, v katerem je vse umerjeno na gotovo točko, ko je vsakemu odmerjen gotov posel in le tako — seve po večtedenskem trudu — je uspelo, da so naslednjega dne ponosno stopili med svet. Kot prvo točko so uprizorili »Eno uro doktor«, pri kateri je no-

silec naslova umeritno in na občno zadovoljnost občinstva pogodil svojo ulogo. Druga igra »Mutasti muzikant« z lokavim godcem-negodcem in malo prismojeno Katro. Lahko rečem, da sta bili ti dve ulogi (posebno ženska) — če pomislimo, da igralci in igralki še niso niti videli odra, kaj še le udeleževali darove Talije — dobro zadeti. Največ zaslug na lepem uspehu gre pač gospej Marine, ki je izvežbala obe igri, in g. A. Marincu, zetu veleposestnika Golavška, ki sta oba priskrbela vso zunanjo opremo. Po končanih igracijah je deklamiral mlad fant z gromkim glasom »Kje dom je moj« in navdušil občinstvo do viharov ovacij. Že prej med igracijami in nato pa je sviral tercet godcev iz Griž, igralci pa so zamenjali prejšnje vloge z notami in zapeli na odru »Lepo našo« in »Oglarja« pod vodstvom akademika — domačina (g. Šmida ni bilo, bil je povabljen z oktetom na Hrvaško, da priredi tam koncert). Pod mrak je razpečal pevec-orjak več zajcev in piščet v dobrobit pevskega društva. Z najlepšimi utisi sem se vračal od dragih Matenčanov, želeč jim, naj nikar ne klecnejo na potu, ki so ga ubrali — četudi ob gromovitih groznjah iz kakega posvečenega stola — temveč naj še vnaprej posvečajo vse svoje sile delu za prosveto in s tem gradijo sebi veselje ob lastnem uspehu, drugim pa vzpodbudo za delo naobrazbe. — Bližnjim in oddaljenim turistom bi priporočil lepo idilično potovanje čez Žalec — Vrbje — Ladjo — Matke — Mrzlico s Hausenbichlerjevo kočjo — Sv. Planino in še marsikaj.

V Št. Petru na Med. selu se je veselica 31. avg. nepričakovano dobro obnesla; res je, da je vladalo že ves teden v domači občini za prireditev silno zanimanje, tako da so darovala domača dekleta jajec, gospodinje moke in so obetali denarni prispevki že vnaprej tudi dovoljen gmotni uspeh; a da se udeležijo veselice toliko in tako odličnega občinstva in to v kljub z oblaki zastrtemu nebu, res nismo pričakovali; pa so prišli razven dragih domačinov tudi iz Ponikve, iz Sladke gore, iz Koprivnice, iz Šmarja, iz Pristave, a posebno čast so nam izkazali mili nam gostje iz Rogaške Slatine, ki se jih je pripeljalo 22 oseb na tovrnem avtu. Dobro se nam je zdelo, ko so pohvalili našo prireditev, in tako upamo, da nas obiščejo prihodnjič zopet. Hvala njim in vsem drugim in tudi domačinom. Najbolj hvaležni pa bodo čitatelji, ki dobijo sedaj zopet novih knjig. Prireditelji.

Spod. Polskava. Umrli je dne 4. tm. po dolgi mučni bolezni tukajšnja občespoštovana gostilničarka in posestnica gospa Marija Lampe. Bila je dobra mati in vedno vrla narodno zavedna žena. N. v m. p.!

Slov. Bistrica. Večkrat smo že imeli priliko pečati se z nemško firmo Stiger in sin, ki si je po prevratu nadela sicer jugoslovansko lice, v jedru pa zasleduje tiste cilje, kakor vsi bogati Nemci in nemškutarji na naših tleh, to je na naš račun dobro živeti. Zadnji čas pa se menda Stigerju blagajna prepočasni polni, za to bi rad svoje verne slovenske odjemalce kar na debelo pritiskal in to pred vsem pri jedilnem olju, ki ga izdeluje v svoji tovarni. Ker pa prodajajo tudi ostali trgovci olje in sicer iz drugih virov, zato je hotel brihtni g. Stiger s svojima nabudnima sinkoma napraviti za privijanje kartel, in bi morali člani tega kartela prodajati olje za horendno ceno 38 K liter. Slovenski trgovec K. pa je imel vendar toliko pošteno vest, da je prodajal — seve še z dobičkom — olje po 34 K liter, kar pa je dobičkaželjnega Stigerja tako razkačilo, da je tega poštenega trgovca takoj izključil iz kartela in mu to izobčenje sporočil v slovensko naslovljenem nemškem dopisu. Ta tvrdka še torej tudi nemško korespondira s slovenskimi strankami. In to naj bo jugoslovanski državljani? Povdarjamo, da prodajajo po drugih mestih jedilno olje že po 28 K liter. Stigerjevi odjemalci si bodo toraj, kakor vsi Slovenci v mestu in okolici napravili o njem primerno sodbo.

Slov. Bistrica. Dne 24. tm. so priredili železničarji-begunci v Slov. Bistrici pri g. Auguštinu veliko vrtno veselico, katere čisti dohodek je bil namenjen za peljal posebni vlak iz Ptuj goste iz Strtukajšnji otroški vrtce. Ob 14. uri je prišla četa iz Pragerskega. Z godbo na čelu so se gostje podali s kolodvora na veselični prostor, ki se je kmalu tako napot-

nil, da je moralo mnogo gostov vsled pomanjkanja prostora oditi. V lepem, zanosnem govoru je pozdravil naše primorske brate starosta slovenjebistriških Slovencev, g. Peter Novak ter povdarjal v svojem govoru, da nikdar ne izpustimo z vidika osvoboditve naših bratov. Nastopi pevskih zborov beguncev iz Strnišča in železničarjev iz Pragerskega so želi obilo pohvale od občinstva. Veselica je nesla otroškemu vrtcu 334 K 60 v. Prirediteljem gre za njihovo požrtvovalnost najlepša zahvala. Veselica nam je prinesla razun obulosa za našo deco razvedrila in priske zabave, kakor jo najdemo le v naših zavednih in veselih primorskih vaseh in mestecih. Že sedaj se občinstvo opozarja na prihodnjo prireditev železničarjev, ki se vrši dne 14. septembra in na katero pride tudi godba in pevski zbor železničarjev iz Ljubljane, kakor tudi več pevskih zborov iz okolice. Na veselo svidenje!

Križevci na Murskem polju. Dne 24. avg. je imela podružnica družbe sv. Cirila in Metoda po preteku petih let občni zbor. Leta 1914 je vse delo zaspalo, ker je bila večina odbora vpoklicana. Občni zbor je otvoril g. Cilenšek, kateri je občinstvu poročal, koliko je družba že prispevala za ohranitev naše dece. Predsednikom podružnice je bil enoglasno zopet izvoljen g. dr. Lebar, kateri je za časa našega robstva vedno zbiral narodne delavce. Bodi mu priske hvala, da še danes kot častiljiv starček vedno deluje v tem smislu. G. Muhiču in g. Ar. Vrablu bodi tem potom izrečena najpri-

Književnost.

Občno ukoslovje z umoslovnim uvodom. Sestavil Viktor Bežek. I. snopič. Založba slov. šolske matice v Ljubljani.

Pedagoški letopis za l. 1916, 1917 in 1918. Izdala Slov. šol. Matica v Ljubljani. Uredil H. Schreiner.

Francoska slovnica. Spisal profesor dr. Pavel V. Brežnik. Pajk - Kržišnik, Zemljepis za srednje šole, I. del. Prva knjiga je namenjena tudi samoukom. Poverjeništvu za uk in bogostanje je prodajno ceno 8 K za prvo in 5 K za drugo knjigo odobrilo z razpisom z dne 14. avgusta t. l. in bo tudi konečna aprobacija v kratkem objavljena v Uradnem listu. Opozorimo gg. strokovne učitelje, ki poučujejo francoščino oziroma zemljepis, naj javijo svoj počitniški naslov Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, da jim pošlje obe knjigi, da se z njim, pravočasno pred pričetkom šolskega leta seznanijo.

RAZNE VESTI.

Na 10 let težke ječe je bil 30. avg. v Zagrebu obsojen poštni uslužbenec Stjepan Sokač, ki je bil obtožen, da je pred meseci na tajinstven način ubil svojo ženo, jo potem razrezal na kose, katere je pometal v vodo.

»Jugoslovanska pomorska matica«, ki naj bi oživila in združila v sebi vse organizacije pomorščakov in prijateljev morja, društva za povzdigo ribištva itd. se ustanovi 6. tm. v Dubrovniku.

Družbo municijskih tovarn so ustanovili na Poljskem pod imenom »Projekt«. Družba ima sedež v Varšavi, razpolaga z 40 milijoni kron in bo zaposlovala 2000 delavcev.

Zadnja poročila

Radgonski Nemci protestirajo proti prikloplitvi Radgone k Nem. Avstriji.

LDU. Ljubljana 5. sept. Predsedstvo deželne vlade za Slovenijo je dobilo večeraj nastopno nemško protestno brzojavko odbora radgonskih trgovcev: Danes v Radgoni zbrani nemški trgovci, obrtniki in gostilničarji protestirajo proti prikloplitvi k Nem. Avstriji. Radgona je gospodarsko navezana na zasedeno ozemlje Prekmurja ter na pokrajino južno od Mure in bo uničena, ako se odvzame od tega ozemlja. Laž priseljenih uradnikov je, ako trdijo, da hoče Radgona spadati k Nem. Avstriji. Res pa je, da hočemo živeti s Slovenci v miru in edinosti. Prosimo, da se naša prošnja pošlje v Pariz in da se nas ohrani gladi in revščine. — Odbor radgonskih trgovcev.

Nemci na Koroškem begajo slovensko ljudstvo v glasovalnem pasu A.

LDU. Ljubljana 5. sept. Ljublj. dop. urad poroča uradno: Ker uvidevajo Nemci svojo brezupnost, da bi pri ljudskem glasovanju v južnem pasu na Koroškem mogli doseči kakšen zase povo-

ljen uspeh, so pričeli begati naše ljudstvo z raznimi vznemirljivimi vestmi. Njihovim namenom služi sedaj tudi dejstvo, da je bilo Prekmurje na mirovni konferenci prisojeno Jugoslaviji. Vsled tega širijo vest, da se bodo morali Jugoslovani sedaj zato umakniti na Koroškem na vsej črti južno od Drave. Način, kako nemško časopisje izrablja priliko in razblinja te govorice, meri na to, da zanese zmedo med naše ljudstvo in nam ošibi naše vrste. Nemci računajo z dejstvom, da je naše ljudstvo še pred nedolгим časom v preobilni meri moralo izkusiti dlyajstva nemškega vojaštva ter da se havi z mislijo, kaj bi nastalo, če pri neugodnem glasovanju pride zopet Nemcem v roke. Da se prebivalstvo v pasu A pomiri ter se razprše dvomi, bodi pribito: 1) da je meja med obema pasoma na Koroškem v sedajni obliki bila določena od mirovne konference; 2) da je ostala neizpremenjena tudi v sedaj Nem. Avstriji izročni mirovni pogodbi, kar tudi nemški viri povdarjajo.

Begunci iz Goriške — brez pravice do odškodnine?

LDU. Ljubljana 5. sept. Deželna vlada za Slovenijo je prejela od ministrstva za zunanje zadeve nastopno poročilo naše mirovne delegacije: izjave goriških beguncev se v Parizu niso mogle vzeti v poštev, ker je mirovna konferenca načelno sklenila, da imajo pravico, zahtevati od Avstrije odškodnino, samo pripadniki zavezniških in pridruženih držav, ki so se vojskovale, torej pri nas le podaniki Srbije in Črne gore, nikakor pa ne oni iz bivše Avstro-Ogrske.

Draginjske doklade za invalide.

LDU. Beograd 4. sept. V današnji seji min. sveta se je sklenilo, da se otvori nov kredit 15 milijonov kron za izplačevanje draginjskih doklad invalidom.

Bolgarske meje — določene?

LDU. Lyon 5. sept. Vrhovni svet zaveznikov je glasom »Petit Journala« večeraj razpravljaj vprašanje južnih mej Bolgarske, vendar ga ni še rešil končno veljavno. »Petit Parisien« pa piše, da je vrhovni svet bolgarske meje že določil.

Razglas.

V torek, dne 9. septembra t. l. pričeni ob 14. (2.) uri popoldan vršila se bode na dvorišču poslopja okrajnega glavarstva v Celju prostovoljna dražba različnih predmetov iz begunskega taborišča na Blagovni.

Predmeti se lahko ogledajo rečenega dne pred dražbo, ponujeni znesek mora zdražitelj takoj plačati, zdražbani predmet pa takoj na svoje stroške in nevarnost odstraniti.

Okraj. glavarstvo Celje, 4./9. 1919.

1334 Okrajni glavar: **Dr. Žužek.**

Proda se črna ženska obleka (kostum), več belih otročjih oblek, nove hlače ter nekaj druge moške obleke. Naslov v upravnistvu. 1316 1

Išče se stanovanje in hrana za učence III. razr. meščanske šole pod strogim nadzorstvom. Naslov: Rupnik, nadučitelj, Vitanje. 1320 1

Moško in žensko perilo, 1 par čevljev št. 39, dve novi svileni obleki, kostumi in bluze za prodati. Naslov v upravnistvu. 1

Posestvo ali samo hišo, najmanjše dve sobi in drugo, blizu mesta in ceste, lepa solnčna lega, kupim. Ponudbe s ceno se naj odda pri g. Stelcarju, Kralja Petra cesta 16, III. nadstr. Celje. 1318 2-1

Išče se 1 soba z 2-3 postelj., ali 2 postelji in ena zofa, event. brez perila, v mestu ali okolici. Ponudbe na upravn. pod A.M.3. 1

Želim vstopiti za samostalno sobarico v hotel v Celju ali kje drugod. Naslov v upravnistvu. 1

Sprejme se dijakinja na prav dobro hrano in stanovanje. Cankarjeva ul. 7, II. nadstropje. 1324 2-1

6 orolov otave na korenini prodam na svojem posestvu v Levcu. Vprašanja so nasloviti na Ed. Kukec, v Žalcu. 1329 3-1

Prodam košnjo otave, mlade prasce, modro galico, eventualno zamenjam za dobro sadno pijačo. Ponudbe samo na naslov Gaberje 21 pošta Celje. 1

Dve lepi stari svilni proda Župnek v Dramljah — Št. Ilju. 1

P. n. trgovcem in slavnemu kot posredovalec v kupčijskih zadevah vseh vrst, tudi **posestev in hiš** Anton Stern, trgovska posredovalnica, B. Ipavčeva c. 12, Celje. 1324 12-1